

Endavant

ORGAN DEL MOVIMENT SOCIALISTA DE CATALUNYA

FEDERACIÓ
DEMOCRACIA
SOCIALISME

Nº 152 (Nova etapa)

Desembre del 1966

LA NOVA LLEI ORGANICA

NOMES EL RECONeixEMENT DE LA VOLUNTAT POPULAR EXPRESSADA DEMOCRATICAMENT
ES LA FONT LEGITIMA DEL PODER

La nova Llei Orgànica no obeeix única-
ment a una preocupació de propaganda
internacional, com pensen alguns adver-
saris del règim. Però aquest fet tampoc
no és negligible: la conjuntura exterior
— europea i internacional — exigeix cada
vegada més, que la dictadura es despulli
dels oripells « nacional-sindicalistes ». Ara
bé, són sobretot les transformacions es-
tructurals de la societat espanyola —
econòmiques i socials — les que han fet
doblement anacrònica l'antiga legislació.
Els moviments cada dia més ordenats i
puixants dels treballadors (i, entre ells,
l'acció obrera a les eleccions sindicals);
l'agitació estudiantil; l'oposició dels in-
tel·lectuals; l'indiferència popular davant
de les anomenades « eleccions munic-
ipals »; la crisi profunda de l'Església
espanyola; la constant afirmació nacional
catalana, vasca, gallega relligant les capes
més sensibles de l'opinió pública d'aquests
països i projectant-la en noves perspec-
tives d'unitat peninsular — tot això són
expressions d'aquesta realitat interior, que
és el fet fonamental del moment. Es tracta
d'un intens procés de democratitza-
ció, que hem de dur ordenadament
fins al seu terme. « YA » — contradin el
seu antic amic Sr. Gil Robles que està
avui a l'oposició i que diu coses similars
a les nostres — afirma que « el general
Franco ha posat en marxa, amb la nova
Llei, un moviment irreversible de demo-
cratització del país.

Nosaltres creiem que el General Franco,
al contrari, ha intentat aturar, frenar, di-
vidir aquest moviment irreversible. Però
tant li fa. Hi ha aquest moviment irre-
versible vers la democràcia. Es possible
aturar-lo per força? Ningú no pot creure-
ho. El que no ha estat possible en vida
del propi Franco, a desgrat de l'autoritat
que li confereix el cabdillatge entre els
que el nomenaren, ho serà molt menys
quan desaparegui el dictador. L'actual
muntatge, cercant un equilibri entre les
diverses oligarquies que monopolitzen el
poder, risca d'esfondrar-se enmig de les

Editorial

lluites internes i de les crisis entre aques-
tes oligarquies: les que seran mestresses
del Consejo del Reino, « contra les del »
Consejo Nacional, « o contra les de les
Cortes » — on comptaran ben poc els

cent procuradors elegits per sufragi uni-
versal.

Tot això sense comptar amb els poders
d'un monarca que si surtis « tonto » (com
arriba sovint, ai las!) acabaria d'embo-
llar la situació, i si fos massa viu es
transformaria en un altre dictador.

Segueix p. 2

En un document adreçat al Governador Civil

ELS DEMOCRATES CATALANS AFIRMEN LA INUTILITAT DEL REFERENDUM PER ABSENCIA DE GARANTIES DEMOCRATIQUES

Excm Señor

*La convocatoria de un Referendum, con un plazo de veinte días, para rati-
ficar la Ley Orgánica del Estado, conjunto de disposiciones heterogéneas y
aprobadas por las Cortes, sin previo examen ni discusión, sitúa a los ciudadanos
ante una grave responsabilidad.*

*Conscientes de la trascendencia del momento, los abajo firmantes, en uso
de sus derechos, se dirigen al Poder Público con las solicitudes que más adel-
ante se expresarán, tendentes todas ellas a conseguir tengan realidad práctica las
garantías que exigen el reconocimiento de la legítima pluralidad de opiniones
discrepantes y el respeto a los ciudadanos que defiendan, leal y responsablemente,
su manera de ver, derechos básicos que han sido solemnemente proclamados
tanto en la carta de las Naciones Unidas, como más recientemente por el Con-
cilio Vaticano II.*

*Las medidas legales que consideramos inexcusables para que la consulta popu-
lar sea auténtica son:*

*Primero. — Concesión de espacios en la radio y televisión oficiales a favor
de los discrepantes, en condiciones de completa igualdad con las personas o
entidades gubernamentales o no gubernamentales que defiendan el voto SI.*

*Segundo. — Autorización para divulgar ampliamente, por medio de impresos,
carteles de propaganda, artículos periodísticos, emisiones por las radios privadas,
conferencias, coloquios y otros actos públicos, las razones de la discrepancia,
utilizando para ello indistintamente las lenguas castellana y catalana.*

*Tercero. — Igualdad de oportunidades en cuanto a la disposición de fondos
públicos, estatales o paraestatales, para sufragar los gastos que ocasione la cam-
paña del Referendum. Creemos que la austeridad en los gastos debe informar tal
campana.*

Segueix p. 6

¿QUINA ES LA FONT DEL PODER?

No. La nova Llei orgànica no es viable per una senzilla raó: refusa l'única font de poder que existeix en el món modern, quan no hi ha dictadura d'un home, de l'Exèrcit, o d'un partit. Aquesta font de poder és el poble i s'expressa en el sufragi universal, lliure, directe i secret. La llei aprovada refusa el sufragi universal per elegir els municipis i els alcaldes; refusa el sufragi universal per elegir els diputats; el refusa pel Consejo del Reino; el refusa pel Consejo Nacional: el refusa per elegir el Cap de l'Estat... El General Franco, en el seu discurs, ha dit que «la democràcia ben entesa era el més preuat llegat de la civilització occidental» la qual cosa és una profunda veritat que és llàstima s'hagi expressat tan tard. Però ¿On és la democràcia en la nova Llei? La democràcia — ben entesa — és el govern on el poble exerceix la sobirania. Es pot refusar o acceptar la democràcia, però si s'accepta, ha de trobar-se un mitjà perquè el poble manifesti regularment, lliurement, amb el màxim de garanties, els seus desigs, i elegeixi els seus representants. I aquest mitjà precisament en tots els països de la civilització occidental ha estat el sufragi universal, lliure, directe, secret, bo i respectant les oposicions, amb garanties pels drets de les minories, i amb llibertat per organitzar els partits polítics que accepten les regles d'aquest joc democràtic — i àdhuc, sovint, pels que no les accepten.

ELS PARTITS POLITICS I LA DEMOCRACIA.

Hem parlat dels partits polítics: heus ací un dels punts on no sembla haver-hi confusió en el pensament dels partidaris de la nova Llei: tots ells semblen negar, amb els més diversos pretextes, la llibertat d'associació, l'organització dels partits polítics. (Entre altres, el Sr. Garrigues — autor segons sembla d'un voluminós projecte de Llei Orgànica — i que ha intentat explicar-nos a ABC un molt confús pensament sobre aquesta qüestió). El problema és important puix hom sap que aquesta és també una de les diferències que ens separen als socialistes demòcrates dels comunistes, els quals també par-

¿ On és la Democràcia en la nova Llei orgànica ?

ten de democràcia però refusen fins ara, allà on governen, el dret d'organitzar-se políticament als que no estan d'acord amb ells. Amb excuses diverses el problema és sempre el mateix: perpetuar el poder dels que ja el poseeixen.

Ara bé, el fet real és el següent: aquest llegat democràtic, del qual parlà Franco únicament han pogut efectuar-lo en els temps moderns, els països que defensen i mantenen la pluralitat dels partits polítics com un dret bàsic dels ciutadans. Això és tan veritat que els propis comunistes, després dels abusos i dels crims del període stalinista, diuen que també reconeixen (amb moltes reserves i — per ara — sense cap realització en la pràctica) el pluralisme polític.

«La llibertat (deia Rosa Luxembourg que, com tots els marxistes, havia d'esforçar-se per entendre aquesta noció i aplicar-la en la societat que deu instaurar la justícia social) és sempre la llibertat dels que no pensen com els que manen». I és més: és també la llibertat d'organitzar-se, per fer conèixer les pròpies idees a fi que el poble pugui pronunciar-se lliurement i canviar els que manen, si així li plau.

EL DIALEG POLITIC NO HA DE SER VIOLENT NI ANARQUIC: CAL ORGANITZAR-LO.

Es cert que a Espanya el diàleg dels partits ha estat sovint violent i anarquic, però ¿és que no ho ha estat molt més el «diàleg» de les faccions, dels grups oposats, socials o polítics, enquadrats entorn dels pretendents o dels diversos cabdills, constituint grups oligàrquics que es disputen el poder?

¿Es que no ha estat violent — i cruel — el «diàleg» d'algunes Institucions, com l'Església per exemple, envers els que gosaven no creure, o creien altrament? Es curiós que quan es proclama la llibertat religiosa (per bé que no es parli del veri-

table respecte al lliure pensament que és el laïcisme de l'Estat; la neutralitat de l'estat en matèria religiosa i la manifestació d'aquesta neutralitat a l'escola) es continui negant l'autèntica llibertat d'associació política.

Sense aquesta llibertat fonamental en la nostra època, és ben inútil parlar de democràcia. Aquesta és la veritat i aquesta veritat ha quedat clara per tot-hom. El dia que desaparegui el General Franco la democràcia «articulada» que s'intenta bastir sobre les runes de la FET i de les JONS, risca d'esfondrar-se enmig de lluites violents entre els diversos grups que avui ja s'oposen i es disputen el poder. La veritable garantia de l'ordre i de l'estabilitat és precisament que aquests grups — i els que constituïm l'oposició democràtica d'esquerres — puguin orga-

nitzar-se lliurement, presentar els propis programes de govern i donar la paraula al poble, previ el restabliment de llibertats essencials. Es per aquest camí que avança, irresistible el procés de democratització del qual parlava «YA» i que els socialistes hem contribuït a impulsar i volem conduir a bon terme.

UNA NOVETAT: LA LIQUIDACIO DEL «NACIONAL-SINDICALISME».

La novetat més important de la nova Llei — ultra aquesta declaració formal d'abandó de «l'odium theologicum» que ha caracteritzat durant segles l'església catòlica espanyola — és la que liquida tota la faramalla del sindicalisme «vertical», i la demagogia copiada de l'ideologia feixista, que és la que inspirà els

autors del Fuero del Trabajo. Ara bé, si aquesta ideologia — incapaç de transformar les relacions socials a l'interior de l'empresa, com a dintre de la societat — ha fracassat totalment a Espanya com a Europa, no queda gens clar, segons la nova llei que és el que ha de substituir-la al nostre país. El feixisme — com deia la declaració XIII del Fuero del Trabajo intentà a tot arreu posar el sindicalisme «al servicio del Estado para realizar su política económica».

Però l'Estat, en règim feixista, no és una entelèquia per damunt de les classes sino un instrument sòlid al servei del gran capitalisme. I aquest gran capitalisme avui resta puixant a Espanya — gairebé diríem més puixant que mai. Enfront d'ell els treballadors només poden defensar els seus interessos si creen un gran instrument sindical unit, democràtic, poderós, i independent de l'Estat, dels partits o de l'església. Aquesta voluntat sindical democràtica, que l'Aliança Sindical Obrera ha recollit i expressat és avui irresistible — i és per això mateix que els canvis introduïts al Fuero del Trabajo són els canvis interessants en la nova Llei. Però aquests canvis deixen subsistir moltíssima confusió. La nova Declaració XIII continua anomenant «sindicats» uns organismes que comprendrien, segons el punt 3, les «associacions respectives d'empresaris i de treballadors».

¿Què vol dir això? Que continuaran els sindicats obrers barrejats amb els dels patrons, en organismes híbrids — dels quals desapareix la tutela de les jerarquies de la FET i de les Jons per a ésser substituïda per la tutela patronal?

En el mateix paràgraf es parla d'una «llei que ho ha de determinar», i es diu que les associacions obreres «han de ser lliures i representatives».

¿Per què doncs mesclar-les amb els patrons, que ja tenen les seves Cambres

d'Indústria i els seus propis òrgans per a defensar llurs interessos? Es segur que en l'Europa d'avui — i en l'Espanya que s'ha de construir — el sindicalisme i el patronat tenen òrgans de relació volguts lliurement per ambdues parts: el Consell Econòmic a França ja és un exemple; les convencions col·lectives, a tot arreu, regulen lliurement les condicions del treball... Però no hi ha barreja ni confusió. I és contra aquesta confusió i aquesta barreja que, avui com ahir, continuen afirmant-se els treballadors. El sindicalisme de demà, amb llei sindical o sense, serà simplement el fruit de llur esforç. Les conquestes ja aconseguides (una certa tolerància del dret de vaga pot preveure's en la declaració XI) han sorgit d'aquesta lluita, d'aquesta voluntat d'existir, aferrissada, heroica i també segura d'ella mateixa, refusant la violència i el desordre i afirmant els propis drets. Es el camí que els treballadors continuaran seguint.

CATALUNYA, REALITAT BASICA.

Finalment dos mots sobre una realitat fonamental que, avui com ahir, també la nova llei ignora malgrat que els fets — tossuts — l'afirmen contantment: Catalunya és aquesta realitat. Nosaltres, catalans, no podem participar a una empresa comuna amb els altres pobles espanyols si la nostra manera d'ésser no s'afirma en les pròpies institucions, i si — aplegats lliurement — no bastim institucions peninsulars que respectin i afirmen les característiques del nostre poble, igual que les dels altres pobles hispànics. Els diferents títols de la «Llei Orgànica» eludeixen plenament aquest problema, fonamental també per la vida i l'esdevenidor de l'Estat espanyol.

Aquest estat per nosaltres, ha de constituir-se damunt dels pobles que el formen: també en aquest aspecte la vida finalment dirà la veritat. Catalunya, que és molt més que un simple agregat de províncies (i que ni com a tal és reconeguda actualment), ha vençut ja els períodes més difícils del seu combat. Continuarà lluitant per afirmar la seva personalitat en tots els ordres. I és aquesta afirmació que un dia, que ja no és llunyà, s'expressarà en

El Moviment Socialista de Catalunya al Congrés del Partit Socialista Italià

Una Delegació del Moviment Socialista de Catalunya fou especialment invitada pel P.S.I. a assistir a la reunió de Roma en la qual el partit germà decidí la fusió amb el PSDI i, després, assistí igualment a la reunió de fusió dels dos partits, per formar el gran Partit Socialista d'Itàlia.

El Moviment Socialista de Catalunya adreçà al Congrés l'al·locució que reproduïm; però el més interessant són les entrevistes que tingueren els nostres delegats amb els socialistes europeus que assistien a la reunió: amb el Labour Party, SPD, Internacional Socialista sobre tot. A tots ells, igual que als socialistes italians el MSC explicà llargament la situació catalana i peninsular, les grans perspectives de reagrupament democràtic i socialista que s'obren a l'Interior dels països, el treball sindical de l'Aliança Sindical Obrera en la qual els socialistes — sincerament, plenament — lluitem per la unitat sindical.

No creiem exagerar dient que els contactes foren molt positius. Avui com ahir el Moviment Socialista de Catalunya resta fidel als seus objectius: el socialisme democràtic internacional els coneix i els encoratja.

L'AL·LOCUCIO DE LA DELEGACIO DEL M. S. C.

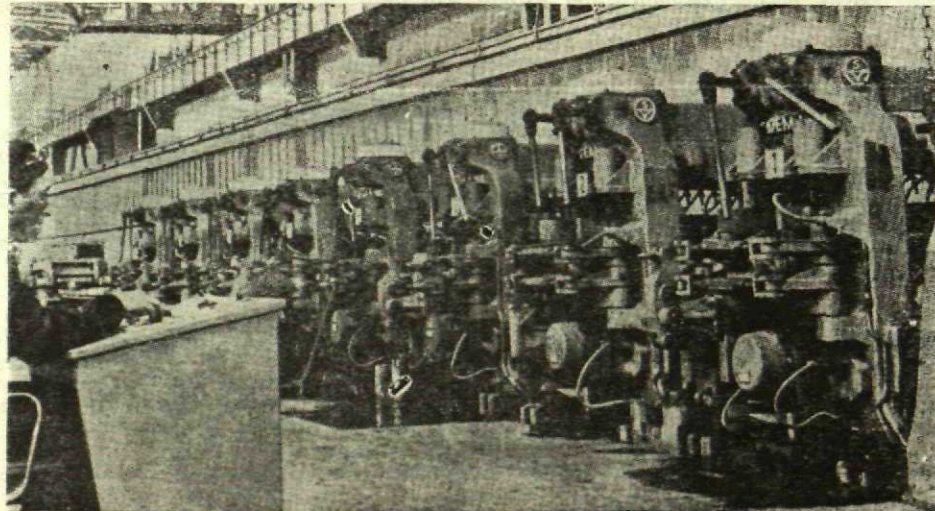
Sabem que el nostre poble ha jugat un paper important en la vida del moviment socialista italià, simbolitzat avui per l'ardent defensa de la causa de la democràcia hispànica que el company Nenni ha sabut sempre mantenir, àdhuc en els moments més difícils.

Igualment, el moviment socialista italià juga un gran paper en la nostra vida política — àdhuc avui, en la clandestinitat — i és per nosaltres una font d'ensenyances i d'experiències.

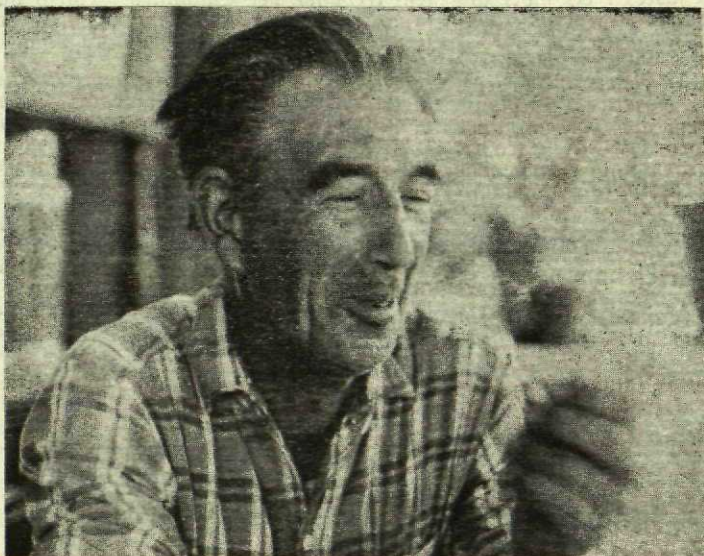
Actualment, en aquesta hora de crisi del món catòlic i del món comunista l'unificació del P.S.I. i del P.S.D.I., el gran corrent d'adhesió i d'interès que suscita, obra a tot Europa noves perspectives per a la consolidació de la democràcia i l'eficàcia de l'acció socialista. Més encara, representa el que més necessi-

tem: una renovació del socialisme que sap enfocar el reagrupament entorn seu de totes les tendències progressives de les esquerres democràtiques, fent-ne així una gran força de govern i de transformació social.

Aquesta lliçó és bona pels socialistes de tot Europa, però és sobretot útil pels socialistes de la península. Nosaltres, els socialistes catalans hem començat — amb dificultats infinites — un camí similar. A l'Interior d'Espanya dotzenes i centenars de socialistes demòcrates mediten el vostre exemple. Al costat dels treballadors de tot el món, els treballadors de Catalunya saludem aquest gran esdeveniment històric: serà de gran trascendència per què donarà als homes i dones d'aquest país un instrument solidíssim per la conquesta de la justícia, de la llibertat, del socialisme.

LLIBERTATS DEMOCRÀTIQUES

ENRIC BRUFAU HA MORT

El company Enric Brufau, membre fundador del Moviment Socialista de Catalunya ha mort. El seu enterrament tingué lloc el dia 2 de Novembre, al cementiri de Canet (França) i constituí una gran manifestació de dol. Totes les organitzacions polítiques i sindicals de la Catalunya democràtica hi estaven representades. Una gentada d'amics va acompanyar-lo fins el lloc del seu darrer repòs. El company Buiria, en nom del M.S.C. pronuncià el discurs de comiat al company desaparegut: « seguirem, digué, tot caminant, pels mateixos camins que la passió profunda del teu amor per Catalunya i l'exaltació del teu sentiment de justícia, et conduïren. I ho farem guiats pel teu exemple i per servir els mateixos ideals de llibertat i respecte entre tots els homes, en la defensa dels quals no conegueres ni pau, ni repòs, ni bonança. »

L'alcalde de Canet pronuncià igualment unes paraules per reagrair als assistents a l'enterrament i associar-se al dol de la família.

Descansi en pau l'amic estimat.

L'Enric Brufau per Josep Pallach

Vàrem passar plegats a Andorra els darrers dies de les vacances de setembre. L'Enric tornava a Agramunt, al poble i a la terra recordats que, durant aquests darrers trenta anys foren, en l'imaginació, com la saba que nodria el seu esperit. — Hi tornava malalt ja, talment l'arbre esberlat per la tempesta que, doblegant-se, sembla cercar forces en la terra que l'ha nodrit. Ell volia trobar les seves arrels. I assedegat de vida, refusant la mort fins al darrer moment, parlava de l'Urgell i d'Agramunt i imaginava les diades i les mesades que hi viuria, fins al retorn de la llibertat, lluitant per a fer-la triomfar.

L'Urgell i Agramunt! Qui dels seus amics no l'havia escoltat embadalit, hores i hores, passejant al capvespre pels carrers de Perpinyà, o al voltant de la taula de menjador d'en Serra i Moret, revivint els paisatges estimats, donant noms als arbres « que l'esperaven », o descrivint-nos

la vida dels pagesos que, en les seves paraules, prenién els relleus acusadíssims dels éssers reals — mil vegades més reals que els homes i les dones que ens voltaven en aquell moment. Brufau — finíssima intel·ligència política, esperit agut, voluntat ferma i tossuda al servei d'un ideal de catalanitat i de justícia social — era, sobretot, un poeta. Un poeta que escrivia ben poc El seu llibre de poesies sobre l'Urgell fou per a molts una descoberta. Es que no el coneixien i no hi havien parlat mai. Car la inspiració viva del seu esperit era en la conversa que s'ofrenava generosa i era per l'amic, pel company.

Alguns li deien: Per què no escrius més? Els mirava amb aquell esguard irònic i xop d'humanitat, feia per manera de mostrar les seves mans de paleta que havia après l'ofici a l'exili, per fer viure la mare i la germana, i deia: « quan tingui temps, quan torni a casa! » I ara, de

retorn a casa tampoc no ha tingut temps d'escriure — el seu darrer article, publicat a « Mirador » és dedicat però als problemes del camp — i gairebé no ha tingut ni temps de parlar-ne. Una frase seva, per mi, resumeix el que pensava. Me la deia just abans de marxar vers aquest nou viatge que ha estat el darrer : — « Els pagesos han viscut, han treballat, han guanyat! » I afegia que, així, era Catalunya la que havia guanyat; calia simplement que sabessim plasmar la victòria: però això era particularment difícil puix era sobretot cosa « de ciutat ». Tornava també contra l'exili, i devia tenir raó — però no tota. L'exili que haurà estat ben pobre en realitats polítiques (i que potser, simplement, haurà servit per a fer-ne malbé unes quantes), ha afirmat en la immensa majoria dels homes i dones que el constitueixen unes altíssimes qualitats morals. Ell mateix, l'Enric Brufau, era un exemple d'aquesta capacitat de sacrifici al servei d'un ideal, el qual, per triomfar, deuria encarnar-se en una política justa i ben centrada en la realitat, però que necessitaria per a perdurar el testimoni de tots aquests homes i dones que han mort servint-lo.

Definició de les vies que han de permetre d'assolir aquests objectius últims: descentralització i separació dels poders a tots els graus. Independència judicial. Planificació democràtica amb intervenció directa dels sindicats obrers. Política d'inversions socials. Foment de les empreses cooperatives i de les empreses públiques. Instauració d'una veritable democràcia econòmica amb participació popular a tots els nivells. Supressió del domini de les oligarquies financeres sobre els instruments de comunicació social. Reconeixement de la funció essencial de l'ensenyament, en tots els seus graus, com a mitja de consecució d'una democràcia social autèntica. Extensió del període d'escolaritat obligatòria i creació d'una veritable igualtat d'oportunitats.

(Del manifest del SODSC al poble de Catalunya).

No és fàcil parlar d'ell en el passat. Pels homes com l'Enric morir és plantar una llavor. Tard o d'hora granarà a Agramunt i a tot l'Urgell; a Reus on tenia tants amics, a Barcelona, a tot Catalunya. Serà el triomf del socialisme, de la llibertat, de la pàtria per la qual, visqué, treballà i finalment guanyarà l'amic que no veurà la victòria.

SOM EL VENT DE L'ESPERANÇA

PER ENRIC BRUFAU

Els obrers catalans hem començat una conversa i no pas per a parlar d'interessos particulars sino per tal de trobar solucions als diversos problemes que Catalunya té plantejats.

No sentim cap mena de rencor. En el terreny nacionalitari acceptem els adversaris i només treballarem per la grandesa de la Pàtria, grandesa que serà real i efectiva quan hauran desaparegut les injustícies socials i Catalunya, en completa llibertat d'acció, les veles desplegades al vent, dugui com en temps passats la seva alenada d'humanitat i de civilitat arreu del món.

Massa temps les discussions estèrils sobre principis i concepcions abstractes — sovint d'importació — han emmetzinat el nostre pensament perquè avui repetim els mateixos errors. Nosaltres som un moviment de renovació, una força naixent ampla i gran, un portal obert de bat a bat

a les inquietuts universals.

Renunciem als termes antics, als dogmes; cavalcant damunt de la realitat trobarem les solucions justes i els mots de soca-i-arrel catalans que expressin fidelment les diferències socials.

Els catalans tenim l'obligació de dur a bon fi l'obra immensa i generosa de recobriment peninsular. Nosaltres, catalans nacionals, no ignorem que posem una indústria de transformació no bàsica, i que la nostra expansió i riquesa depenen en bona part del benestar de la península. Sanxo Panxa i el Quixot domiciliats a Catalunya: la realitat de cada dia i l'ideal. Es a dir, el principal factor de l'economia ibèrica i el sentiment socialista.

I mai no disputarem amb ningú encara que en valgui la pena. La disputa sempre és estèril, és una mena de camí plé de codols, perillós i intransitable. Aspirem a esdevenir un factor positiu i dinàmic i

no pas negatiu. Un organisme intervencionista al qual res del que es creï a casa nostra no sigui estranger o indiferent. Volem treballar per Catalunya i volem que la nostra Pàtria compti amb nosaltres per totes les empreses de volada i d'ambició.

I en totes les branques de l'activitat humana, i en tots els organismes s'oïran ressons de la nostra veu, càlida, vibrant, responsable. Aquesta veu que avui ja vola del Pallars al camp de Tarragona, de la Maresma a la ribera del Segre.

No som un partit: som una voluntat invencible de renaixement, som el vent reconfortant de la consciència que esmunyint-se per les esclertes de les portes i línests bressola els infants — la Catalunya jove, i redreça els obrers — la Pàtria sofrent.

No som un partit. Som el vent de l'esperança.

L'ensenyament, les escoles i les eleccions municipals

Deu anys, vint anys, trenta anys — i no ens cansarem de repetir-ho perquè és la reivindicació fonamental del socialisme i de la democràcia: Escoles i ensenyament per a tots! És també la clau del progrés social i econòmic. Les xifres que llegí el General Franco en el seu discurs presentant la «Llei orgànica» són molt inferiors al que el país necessita: falten milers d'escoles primàries i secundàries, que haurien de donar ensenyament de qualitat i gratuït a tots els infants i adolescents. Centenars d'escoles tècniques, les universitats i les escoles superiors obertes als fills dels treballadors. Només els pobles que saben obtenir-ho triomfen i triomfaran en l'esdevenidor. Avui, a casa nostra, l'ensenyament no és ni gratuït ni de qualitat suficient perquè els mestres, malpagats, s'han d'ocupar d'un nombre excessiu d'alumnes. I hi ha molts milers d'infants — els de les famílies pobres, com és natural! — que no tenen plaça a l'escola, ni privada ni pública. Aquesta és la veritat que tot-hom coneix. La resta és propaganda.

A casa nostra, durant molts d'anys, els Ajuntaments supliren les deixadeses de l'estat, i és l'Ajuntament de Barcelona, són els Ajuntaments de les viles catalanes les que crearen escoles i encoratjaren les inquietuts pedagògiques. L'obra de la República i de la Generalitat, és la continuació — ràpida, excel·lent, i en quatre anys! — de l'acció que els municipis democràtics havien començat ja feia temps. I avui cal preguntar-se: què fan els Ajuntaments en aquest terreny? I cal contestar honestament: ben poca cosa. Ni a Barcelona, ni a Badalona, ni a Mataró, ni a Balaguer, ni a Olot, ni a Reus, ni a Lleida o a Girona... Per què aquesta dimissió? La resposta és senzilla: per què els Ajuntaments no són fills del sufragi universal, perquè són irresponsables davant del poble, que és qui ha de decidir

el que convé als propis interessos. I això és el que explica l'evident fracàs de les eleccions municipals d'aquestes darreres mesades. La desafecció evident dels ciutadans per aquesta mena d'eleccions «articulades» ha estat tan clar que ha alarmat al propi D. Camilo i ha contrastat per l'interès per les eleccions sindicals en les quals — àdhuc sense llibertat de propaganda i d'associació — el sufragi era universal i tot-hom en principi, podia votar i elegir gent coneguda com enllaços i jurats d'empresa.

Ara bé, els caps de família, normalment, s'haurien d'interessar per les coses que in-

teressen el pressupost familiar — i les escoles en són. Però els elegits, desconeguts, es fonen en un organisme també desconegut, i sens poders car els alcaldes són nomenats directament pels governadors civils, els quals són nomenats pels ministres i els ministres són els responsables — si hi ha responsables — d'aquesta deixadesa que ens fa llegir als diaris, cada dia, d'ençà de la nova llei de premsa: a Balaguer, 700 infants sense escola; a Mataró manquen instituts; a Barcelona vint mil joves treballadors no tenen plaça a les escoles de formació professional...

El problema existeix: els homes i dones d'aquest país intenten resoldre'l com poden, fent enormes sacrificis particulars, per a «donar estudis als fills». Les institucions col·lectives, els Ajuntaments, les Diputacions, l'Estat, fan estadístiques i diuen que tot va bé. Els sacrificis els fan els particulars-i, com és natural, refusen d'interessar-se per aquestes institucions que serveixen de ben poca cosa. Heus aci una explicació de la total indiferència ciutadana per les eleccions municipals.

I malgrat tot la solució col·lectiva existeix. Més. Cal comprendre que aquest problema, com el de la vivenda, com el de les assegurances socials, com el del retir dels vells, o el de les carreteres, — no són problemes que tenen solució real en el pla privat. I que la primera cel·lula col·lectiva viva del país, són els Ajuntaments i que cal exigir l'autèntica democratització dels Ajuntaments: uns consells municipals elegits pels ciutadans majors d'edat, homes i dones, i elegint ells mateixos els Alcades. I tots ells responsables davant dels electors. La democratització ja no és una simple consigna general: ha de començar als municipis, com ja ha començat als Sindicats. I cal lluitar per obtenir-la, per conquerir-la. No se'ns donarà sense exigir-la. Reclamem-la doncs.

LA NOVA LLEI...

Vé de la p. 3

les institucions que ella mateixa es donarà.

Per què això sigui així, nosaltres, simplement i amb més ardor que mai continuem el nostre esforç. Aquesta és la nostra conclusió en aquesta nova etapa del combat.

Endavant

ADMINISTRACIÓ:

M. MIQUEL
26, rue des Potiers - TOULOUSE (H.-G.)
C. Ch. Postaux: 1792-75 - Toulouse

Le gérant: A. IBORRA

Per a no ésser inútil, tota consulta popular necessita garanties democràtiques

Vé p. 1

Cuarto. — Posibilidad de una fiscalización efectiva de las operaciones electorales, que concretamente serían:

- ampliación a treinta días del plazo señalado para la solicitud de nombramiento de interventores, reducido actualmente a diez días naturales.
- ampliación a seis del número de interventores admitidos para cada mesa electoral, que actualmente, son solo dos.
- autorización para que las asociaciones a las que después habremos de referirnos, nombren apoderado que ejerzan la oportuna fiscalización del voto.
- designación de los interventores por sorteo, públicamente realizado entre los ciudadanos que lo soliciten, en lugar del sistema actual en que ese nombramiento se deja a las Juntas Municipales del Censo que apreciarán, conforme dice el Decreto 2931/1966 del 21 de Noviembre del año en curso « con libertad de criterio los méritos y circunstancias de las solicitudes » sin que contra este acuerdo discrecional, quepa recurso alguno.
- ampliación a tres días del plazo establecido para la interposición de reclamaciones y recursos, actualmente limitado a uno solo.

Quinto. — Extensión del Referendum: a) a todos los ciudadanos con capacidad electoral, que residan o trabajen en el extranjero, para que puedan emitir su voto con las mismas facilidades y garantías que los residentes en el territorio del Estado Español. b) a todos aquellos ciudadanos que en el presente se encuentran privados de sus derechos Políticos.

Sexto. — Autorización para constituir unas Asociaciones, de hecho o de derecho, en las que puedan integrarse con carácter circunstancial, cuantos ciudadanos crean conveniente oponerse razonadamente a la Ley Orgánica del Estado; asociaciones que tendrán como finalidad velar por el desarrollo de la campaña del Referendum y por la pureza de las operaciones del voto.

Séptimo. — Aplazamiento de la fecha del Referendum que viene exigida lógicamente, por las solicitudes anteriores. La nueva convocatoria tendría que fijarse para un período posterior, como mínimo de treinta días, a la autorización para crear las Asociaciones a que se refiere el punto sexto.

Dada la importancia decisiva que, los abajo firmantes demócratas convencidos, prestan a estas peticiones, las cuales forman un conjunto imposible de disociar, y que consideran como mínimas; y ante la urgencia de las decisiones que el País se ve obligado a adoptar, de no obtenerse de los Poderes Públicos respuesta favorable en el plazo de siete días, habrá de entenderse que las mismas han sido desestimadas; por lo cual, en la imposibilidad de hacer valer sus derechos, habrá de considerarse la inutilidad del Referendum.

Atentamente le saludan,

Claudi Ametlla Coll,
Miquel Coll Alentorn,
Rafael Tasis Marca,
Manuel Juliach Mata,
Rodolfo Guerra Fontana,
Martí Barrera Maresma,
Josep Mª Ferrer Rodriguez,
Lluís Torres Solé,
J. Triadu,

Jaume Serra Gazulla,
Heribert Barrera Costa,
Josep Mª Imbert Perejoan,
Domenech Ramón Vidal,
Josep Sanchez,
Joan Ballester Canals,
Ramon Calope,
Josep Mª Benet,
Edmond Vallés,

J. Casanovas,

Excmo. Sr. Gobernador Civil de la Provincia de Barcelona. Con el ruego de curso al EXCMO. SR. MINISTRO SUBSECRETARIO DE LA PRESIDENCIA DEL GOBIERNO.

MADRID.

MORT DE RAFAEL TASIS I MARCA

Escrivim aquestes ratlles aclaparats pel dolor. Rafael Tasis i Marca que es trobava a París per donar una conferència florant la vida i l'obra de Ramon Xuriguera, escriptor, ferm catalanista i democràta intransigent mort aquest estiu a l'exili, morí també, d'un atac al cor, poques hores abans de començar l'acte commemoratiu.

Es una pèrdua molt gran per les lletres catalanes, però, és sobretot un cop duríssim contra l'oposició democràtica catalana que Rafael Tasis havia contribuït moltíssim a mantenir i clarificar i que, darrerament, en un gran homenatge, Barcelona li afirmava la seva total confiança.

Tasis presidia el S.O.D.S.C. i el seu esperit combatiu, la seva fermesa patriòtica i la seva voluntat social eren el grand garbellador de les esquerres democràtiques unides.

La seva mort deixa un buit inexorable: ens obliga a tots a treballar, mil vegades més, al servei de la pàtria!

Difícil instrument democràtic

Es indiscutible que el referèndum és en els temps moderns, un difícil instrument democràtic àdhuc quan hi ha suficients garanties de lliure discussió, de publicitat dels diversos parers, quan els ciutadans poden reunir-se i associar-se en partits polítics. Ara bé, aquestes garanties són indispensables: quan la televisió, els diaris, la ràdio, estan sota la tutela de l'Estat, i quan l'opinió adversa no pot ni fer-se entendre, els resultats d'un referèndum acostumen, a ésser massius en favor de l'opinió dels que governen... però no tenen cap valor per fundar realment la Llei.

La pregunta a la qual havien de contestar els espanyols era prou curiosa, també: ¿Ratifica amb el seu vot el projecte de Llei Orgànica aprovat per les Corts? Es tracta doncs d'un projecte ja aprovat. ¿Què hagués passat si no l'hagués ratificat el referèndum fet en les condicions anteriors? ¿Ens haguéssim quedat amb les Lleis anteriors, és a dir amb la FET i de les JONS en comptes del «Movimiento», més vague, que vol reemplaçar-lo? ¿L'ideologia nacional-sindicalista, heretatge híbrid del feixisme i del nazisme hauria continuat informant els sindicats verticals? Com es pot veure, l'opció no existia en el referèndum. I és per això que, en general en bona democràcia, l'ús del referèndum és molt delicat i només pot fer-se amb grans garanties prèvies i per qüestions molt precises que demanen realment la resposta si o no. No és, ni molt menys, el cas actual.

Per la nostra banda és clar que cap socialista ni cap demòcrata no pot aprovar aquesta Llei, que no ha estat ni discutida pels representants del poble, ni aprovada en condicions democràtiques. Però la nostra posició no ha de ser únicament negativa com és sovint la posició d'alguns. Els socialistes i els demòcrates hem de dir, ara quina llei i quines lleis voldríem que regissin, en quines condicions — i sobretot l'oposició democràtica ha precisar amb el seu pensament i amb la seva acció les veritables perspectives que ofereix al país.

Diguem no! canta en Raimon, i tots l'hem aplaudit. Però no n'hi ha prou amb dir no! per fer marxar un país. Diguem no a la dictadura o al poder incontrolat de les oligarquies. Però diem si a la democràcia, a la llibertat, al socialisme. I lluitem positivament per construir-los.